

ת"פ 55255/08/15 - מדינת ישראל נגד לאוניד דרפקין (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

27 באפריל 2016

ת"פ 55255-08-15 מדינת ישראל נ' דרפקין (עציר)

לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י בא-כוחה עו"ד נמרוד שחל

נגד

לאוניד דרפקין (עציר) - בעצמו
ע"י בא-כוחו עו"ד שחדה אבו מדיע'ם

הנאשם

[פרוטוקול הושמט]

גזר-דין

הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש.

על-פי המתואר בכתב האישום המתוקן ביום 28.8.15 בסמוך לשעה 19:00 פגש הנאשם את מר א ש (להלן: "המתלונן"), יליד 1941, מחוץ לבניין בו מתגורר המתלונן. אחייניתו של הנאשם מתגוררת בבניין שבו מתגורר המתלונן בדירה בבעלות הנאשם.

למחרת, בתאריך 29.8.15, בסמוך לשעה 18:00 פגש הנאשם במתלונן בבניין ופנה אליו באומרו: "**אתה מקלל את ק אחיינית שלי ועכשיו אני אראה לך**". בהמשך תקף הנאשם את המתלונן במכת אגרוף. המתלונן נפל על גרם המדרגות, נחבל בראשו וביד ימינו. בעקבות כך נגרמו למתלונן חבלות בדמות שריטה בלחי ימין.

במסגרת הסדר הטיעון בו הודה הנאשם לא הגיעו הצדדים להסכמה לעניין העונש ובטרם טענו ביחס לכך נשלח הנאשם לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן.

תסקירי שירות המבחן

בתיק זה הוגשו שני תסקירים. בתסקיר הראשוני מיום 13.12.15 מצוין כי הנאשם בו 45, אשר בטרם מעצרו התגורר בערד יחד עם אמו הקשישה. הנאשם מסר כי מזה כחמש שנים עובד בתחום האחזקה במלון "דניאל" בים המלח. עוד מסר כי הוא מוכר במל"ל כנכה בגובה 75% ומקבל קצבה בגין נכות זו. הנאשם אב לשני ילדים קטינים מקשרים זוגיים שונים. נולד באוקרינה ועלה לארץ בשנת 1998.

באשר למשפחת מוצאו - זו מנתה זוג הורים וארבעה אחים כאשר הנאשם השלישי לסדר הלידה. אביו נפטר לפני כ-25 שנה.

שירות המבחן מציין כי לפי האינפורמציה המצויה ברשותם הנאשם סיים 8 שנות לימוד ושולב בפנימייה לילדים עם בעיות בתחום הלימוד. הנאשם סולק מהמסגרת נוכח התנהגותו הבעייתית. הנאשם מסר כי בגיל 16 הוכה בחפץ כבד בראשו דבר אשר גרם לבעיות בראשו.

באשר לביצוע העבירות נשוא כתב האישום - מצוין כי תחילה הנאשם מסר כי התנהג כפי המתואר על רקע אופיו האימפולסיבי וכן הביע חרטה על מעשיו. בהמשך ציין כי לא תקף את הקשיש אלא רק היו ביניהם חילופי דברים וכי הודאתו נבעה נוכח רצונו לסיים את התיק.

בתסקיר מצוין כי לנאשם רקע פסיכיאטרי וכי מחוות הדעת משנת 2008 עולה כי לנאשם הפרעת אישיות בלתי מסווגת, ליקוי סביבתי, ידע כללי מוגבל אך לא מדובר במחלת נפש או פיגור שכלי. שירות המבחן שיקף לנאשם את חשיבות שיתוף הפעולה עם גורמי טיפול בתחום הנפש, אולם, הנאשם ציין כי אינו רואה בעייתיות בתחום זה.

להתרשמות שירות המבחן עסקין בנאשם בעל יכולות קוגניטיביות דלות, בעל סף תסכול נמוך ומאפייני אישיות מורכבים. כמו כן, הלה נעדר כישורים חברתיים ובעל דימוי עצמי נמוך המובילים אותו לתחושות עצבו ובדידות. שירות המבחן מציין כי ישנו פער בין תפיסת הנאשם את עצמו כאדר נורמטיבי המנהל אורח חיים תקין לבין המציאות המעידה על הישנות התנהגות עבריינית. תפיסה זו מכשילה אתו בהתגייסות להליך טיפולי.

נוכח מאפייני אישיותו כפי המפורט, נוכח עברו הפלילי, נוכח נטייתו לפעול באופן אימפולסיבי, נוכח תפיסתו הלקויה ונוכח הקושי בלקיחת אחריות על המעשים ועריכת ביקורת עצמית שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פורצת חוק. בנסיבות אלו, לא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם ואף הומלץ על ענישה מוחשית ומרתיעה.

יצוין כי נוכח האמור בתסקיר בנוגע לכך שהודאתו של הנאשם בתיק זה נבעה אך בשל רצונו לסיים את ההליך המשפטי ונוכח דבריו של הנאשם לפיהם לא ביצע את המיוחס לו - אפשר מותב זה ביום 23.12.15 לחזור בו מהודאתו. ביום 17.3.16 שב בו הנאשם מכפירתו והודה פעם נוספת במיוחס לו. לאור האמור, הנאשם נשלח שוב לשירות המבחן על מנת לבחון באופן קונקרטי את לקיחת האחריות על מעשיו נוכח הודאתו המחודשת.

בתסקיר השני מיום 6.4.16 שירות המבחן מציין כי הנאשם מסר כי תקף את המתלונן בכך שהכה אותו מה אחת בעקבותיה נפל ארצה כאשר שאר המיוחס לו לא ביצע ומופרז מבחינתו. לדבריו המתלונן מעלי עליו דברים שלא היו מעולם כדוגמת המכות הרבות. לצד האמור, הביע חרטה על מעשיו במיוחד נוכח המחיר האישי שמשלם בדמות אובדן מקום עבודתו בו עבד במשך שנים רבות.

שירות המבחן התרשם כי הבעת החרטה נובעת מהמחירים אותם נאלץ הנאשם לשלם ולא ממקום אותנטי וכנה. כמו כן, מצוין כי הנאשם התקשה לגלות אמפתיה כלפי המתלונן. שירות המבחן מצוין כי גם כיום הנאשם מרוכז בצרכיו ומתקשה לערוך בחינה פנימית בנוגע להתנהלותו הבעייתית כאשר ניכר כי הנאשם מצמצם מחומרת מעשיו ולוקח באופן חלקי אחריות על התנהלותו.

שירות המבחן מצוין כי נערכה בחינה חוזרת ביחס לאפשרות שילובו בהליך טיפולי אולם הנאשם שב על כך שאינו מזהה בעייתיות בהתנהלותו כאשר לדבריו התנהלותו נשוא כתה האישום הינה בבחינת חריג ועל כן אינו סבור כי נזקק לקבלת כלים בדבר וויסות כעסיו. נוכח האמור שב שירות המבחן על המלצתו הקודמת.

טיעוני הצדדים

בא-כוח המאשימה ביקש תחילה להעיד את המתלונן. עד זה צוין כי בקרוב ימלאו לו 75 שנים. עוד צוין כי הנו אדם חולה הסובל ממספר מחלות אותן לא רצה לפרט. הלה מסר כי בעקבות מעשיו של הנאשם נגרמו לו כאבים במקומות שונים בגוף וכי לאחר האירוע חש ברע.

בא-כוח המאשימה בטיעוני הכתובים הפנה לחומרת המעשים בהם הודה הנאשם וביתר שאת לכך שהאלימות הופנתה כלפי קשיש. עוד הפנה לעדות המתלונן ממנה עולה כי התקיפה נתנה אותותיה במתלונן. בהתאם לתיקון 113, צוין את הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו. הלה סבור כי ראוי שמתחם הענישה ינוע בין 12 חודשי מאסר ועד 24 חודשים. בגדרי המתחם עתר ליתן הדעת לרמת הסיכון הנשקפת מהנאשם כפי הנלמד מתסקיר שירות המבחן וכן לכך שהבעת החרטה בעניינו נובעת מגורמים חיצוניים כפי שצוין בתסקיר האחרון. בנוסף יש לקחת בחשבון את עברו הפלילי המכביד המונה 12 הרשעות בגין ריצה עונשי מאסר, שחלקם ממושכים. בנסיבות אלו, עתר להטלת מאסר ברף העליון של המתחם לו עתר וזאת לצד ענישה נלווית.

מנגד, בא-כוח הנאשם הפנה תחילה להודאת הנאשם אשר יש בה כדי ללמד על נטילת אחריות על המעשים וכן לחסוך בזמן שיפוטי יקר. ביחס לעברו הפלילי צוין כי הרשעתו האחרונה מינואר 2015 לא נסובה סביב עבירת אלימות, ומכאן ניתן ללמוד כי בשנים האחרונות הנאשם תיקן את דרכיו ולמעשה הפסיק לבצע עבירות פליליות לרבות עבירות בתחום האלימות.

באשר לאירוע נשוא כתב האישום, הפנה לכך שהחבלה שנגרמה למתלונן היא יחסית מינורית. כמו כן הפנה לכך שאין המדובר באלימות לשם האלימות, שכן האירוע התפתח בעקבות סברתו של הנאשם כי המתלונן עלב באחייניתו המתגוררת בסמיכות לביתו של המתלונן. הלה צוין כי עסקין בנאשם אשר החיים לא האירו לו פנים, בלשון המעטה. לדבריו, הנאשם כבר קיבל את עונשו בגין מעשיו בתיק זה בכך שהפסיד את מקום עבודתו בו עבד בשנים האחרונות וכעת נוכח גילו ומצבו יתקשה למצוא עבודה נוספת. כמו כן, צוין כי הנאשם אינו מתנגד להטלת פיצוי שישולם למתלונן בהתאם ליכולותיו הכלכליות המוגבלות.

הנאשם הוסיף על דברי בא-כוחו והתנצל על שאירע. לדבריו לא יחזור על מעשים אלו בעתיד. הלה צוין כי מקבל

מהמל"ל קצבה בגובה של כ-2,300 ₪.

דין והכרעה

על-פי סעיף 40ג (א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש בהתאם לעקרון ההלימה, על בית המשפט להתחשב **"בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה"**.

בעבירת התקיפה פגע הנאשם בערכים החברתיים של הגנה על כבודו, שלומו ובטחונו של המתלונן. מעבר לכך עצם הפניית אלימות כלפי קשיש יש בה משום חומרה יתירה, וזאת בשים לב לפער הכוחות הבולט בין התוקף לקרבן, וזאת בשים לב לכך שקבוצה זו לא אחת מתאפיינת במצב פיזי ומנטלי שאינו שפיר המצדיק הגנה מוגברת מבתי המשפט ובכלל. בעניין זה ראו ע"פ 3307/08 **מדינת ישראל נ' טועמי** (פורסם בנבו, 04.03.09): **"הפניה דווקא לאוכלוסייה חלשה, אוכלוסיית הקשישים, מתוך תקווה כי אוכלוסייה זו לא תוכל להגן על עצמה, משקפת אנטי חברתיות עמוקה ומגלמת בתוכה אכזריות ואדישות לחומרת הפגיעה הנגרמת לקורבן העבירה"**.

עוד בעניין זה אפנה ר' דברי כב' השופט סולברג אשר נאמרו בע"פ 1836/12 **קריסנה נרינה נ' מדינת ישראל** (1.6.12):

"הציווי 'והדרת פני זקן' (ויקרא יט, לב), איננו "רק" מצווה דתית; זהו חוק טבע. אריכות-ימים היא ברכה: 'עטרת תפארת שיבה' (משלי טז, לא); לא בכדי נאמר ש'כל מי שהוא מקביל פני זקן - כמקביל פני שכינה' (בראשית רבה ג, ו). אך לדאבון הלב ישנם ימי זקנה של צער, מכאובים ותלאות, ימים שנועדה להם תפילתו של דוד המלך: 'אל תשליכני לעת זקנה ככלות כוחי אל תעזבני' (תהילים עא, ט). בימי זקנה אלה, מצוים אנו ביתר שאת 'כבד את אביך ואת אמך' (שמות כ, יא), לתמוך בהורים המבוגרים ולדאוג לכל צרכיהם: 'מאכיל, משקה, מלביש ומכסה, מכניס ומוציא' (בבלי, קידושין לא, ב)..."

ביחס לעבירות תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש הרי שמנעד הענישה מגוון ורחב אשר נע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר בפועל ואף יותר. על דרך הכלל, בית המשפט שת ליבו לגילו של הקרבן, פער הכוחות בין התוקף לקרבן, שאלת קיומה של תלות בין התוקף לקרבן, האם נעשה שימוש בנשק חם או קר, עצמת האלימות ותדירותה, תוצאות האלימות, וכן יתר נסיבות ביצוע העבירה. ביחס לכך ר' בין היתר, במסגרת רע"פ 6790/12 **גולד נ' מדינת ישראל** (20.9.12); במסגרת עפ"ג 28534-10-12 **סרוסי נ' מדינת ישראל** (20.2.13); במסגרת עפ"ג 45636-06-13 **מדינת ישראל נ' טל**; ת"פ 26805-09-12 **מדינת ישראל נ' בטחיש** (28.4.15); ת"פ (ב"ש) 48500-08-10 **מדינת ישראל נ' גירשברג** (5.7.11).

בתיק זה מידת הפגיעה בערכים המוגנים המפורטים לעיל אינה מבוטלת כלל ועיקר. בראש ובראשונה יש ליתן הדעת לפער הכוחות הבולט בין הנאשם לבין המתלונן, שהינו אדם מבוגר כבן 75 הסובל מחוליים שונים ומרובים. המדובר באלימות ממשית הכוללת מכת אגרופ בפניו של המתלונן, דבר שהביאו ליפול על גרם המדרגות. מעשיו של הנאשם

הותירו את חותמם על גופו של המתלון בדמות שריטה בלחי, וזאת בהצטרף לכך שהלה נחבל בראשו וביד ימין. המתלון העיד במסגרת הטיעונים לעונש עד כמה חש ברע בעקבות מעשה התקיפה, דבר שהביאו תחילה לפנות לחדר מיון, ובהמשך לרופא קופת החולים.

העובדה כי המתלון מוכה בסמוך לביתו בבניין בו הוא מתגורר, מגדילה את הפגיעה בתחושת הביטחון האישי שלו, תחושה אשר לדאבון הלב מביאה מבוגרים רבים להסתגר ב-ד' אמות ביתם ללא קשר לתקיפה כזו או אחרת שחוו. אפילו סבור היה הנאשם כי המתלון עלב באחייניתו אין בכך כדי להוות ולו במעט הצדקה למעשיו. הנאשם בעצמו התגורר טרם מעצרו עם אמו הקשישה. מצופה היה שלאור כך שבעצמו נחשף לקשיים עימם מתמודדים בני גיל הזהב, יגלה איפוק חלף אותה התנהגות אימפולסיבית נטולת רסנים.

רבות נכתב על הפיכתה של החברה הישראלית לחברה אלימה, שבה לא נדרש רבות על מנת שירים איש את ידו על רעהו, ומקרה זה מהווה דוגמא מובהקת לכך. מעשים אלו כוללים בתוכם גם רכיב של השפלה, ומבחינה פוטנציאלית יכולים היו להביא לתוצאות קשות בהרבה מקום בו גופו של אדם "בא בימים" נופל על גרם מדרגות ונחבל בראשו, והיו דברים מעולם.

מנגד ולקולא בית המשפט ייקח בחשבון כי מדובר באקט אלימות יחיד ולא אירוע מתמשך. זאת ועוד, אפילו לנאשם אחריות פלילית לכל תוצאות התקיפה, לרבות כאלה שנגרמו כתוצאה מנפילתו של המתלון, עדיין בבואו של בית המשפט לבחון את נסיבות ביצוע העבירה יש לאבחן את עניינו לקולא לעומת מי שהכה באופן ישיר את המתלון במספר חלקים בגופו, וכתוצאה ישירה מאותן מכות נחבל הקרבן באופן המפורט בסעיף 5 לכתב האישום. המעשים מבוצעים ללא שימוש בנשק קר או חם, ובפועל לא נגרמו למתלון חבלות למעט אותה שריטה בלחי ימין.

נוכח האמור לעיל, הנני לקבוע כי מתאם העונש ההולם בגין מכלול מעשיו של הנאשם מן הראוי שינוע בין 6 ל-20 חודשים מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של הנאשם בגדרי המתחם, ולקולא יש לקחת בחשבון את הודאתו של הנאשם אשר יש בה כדי לחסוך בזמן שיפוטי יקר. זאת ועוד, בית המשפט לוקח בחשבון את נסיבות חייו של הנאשם אשר אינן פשוטות, ובכלל זאת - מות אביו בגיל צעיר, חינוך במסגרות חוץ ביתיות והקושי שחווה שם וכן נכותו הנפשית המוכרת על-ידי מל"ל. למעצרו ולמאסרו של הנאשם השפעה ניכרת על חייו, וזאת בשים לב לכך שבשל הסתבכותו בתיק הנוכחי נגדעה עבודתו במלון "דניאל" בים המלח, עבודה בה התמיד תקופה ארוכה.

מנגד ולחומרא, יש לקחת בחשבון את עברו הפלילי המונה 12 הרשעות קודמות במגוון תחומים כאשר 5 מתוכן הינן בעבירות אלימות על שלל גווניה:

בשנת 2001 נדון הנאשם, בין היתר, לחודשיים מאסר בפועל בגין עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש (2 עבירות) ואיומים; בשנת 2004 הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה סתם; בשנת 2009 נדון הנאשם למאסר בן 11

חודשים בגין עבירות של הדחה באיומים ובכוח, תקיפת קטין על-ידי אחראי, תקיפה סתם של קטין ותקיפה סתם; בשנת 2010 הורשע הנאשם בתקיפת בת-זוג; בשנת 2011 הורשע בעבירה של תקיפה סתם.

פירוט זה מלמד כי אלימות ככלל אינה זרה לנאשם. התנהלות זו של הנאשם כפי הנלמדת מכתב האישום המתוקן עולה בקנה אחד עם הסתבכויות קודמות של הנאשם בפלילים. למעשה נדמה כי הלה אינו חושש לפתור סכסוכים בדרך הזרוע. עוד ניתן ללמוד כי הלה נוהג באופן אלים כלפי כולא עלמא, ללא כל הבחנה, בין אם מדובר בבית-זוג, קטין, מאן דהוא ובעניינו אף אם מדובר - בקשיש חסר ישע.

על דרך הכלל, בתי משפט נותנים משקל להודאה גם בהקשר של נטילת האחריות והחרטה הגלומים בה. בעניינו של הנאשם שבפני ספק האם מדובר בהודאה כנה ואותנטית המלמדת על הבעת חרטה, וזאת בשים לב לאמור בתסקיר שירות המבחן בו מצוין כי הנאשם התקשה להביע אמפתיה כלפי המתלונן, לדבריו המתלונן מעליל עליו דברים שלא היו, כדוגמת המכות הרבות שציין ונפילתו במדרגות. מכאן שאין המדובר בהודאה אותנטית אשר מגלמת בתוכה הפנמת הפסול בנקיטת אלימות.

בתיק זה לא ניתן לדבר גם על קיומם של שיקולי שיקום אשר בעטיים ראוי לסטות מטה מהמתחם אותו קבעתי. נהפוך הוא - מהתסקיר עולה כי הנאשם אינו מזהה פרובלמטיות בהתנהלותו, ועל-כן הלה אינו סבור כי הוא נזקק לטיפול בתחום האלימות. האופן בו הנאשם תופס את מאפייניו עומד בניגוד להתרשמות שירות המבחן המציין כי לנאשם סף תסכול נמוך וכי במצבים מתסכלים עלול לפעול באופן אימפולסיבי. כך גם מצוין כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על מעשיו ומתקשה לערוך ביקורת פנימית עמוקה. שירות המבחן מציין כי הפער בין תפיסתו העצמית של הנאשם אל מול המציאות מכשילה אותו להתגייסות להליך טיפולי.

במכלול השיקולים שירות המבחן העריך כי רמת הסיכון הנשקפת מן הנאשם להישנות התנהגות עבריינית הינה גבוהה. במצב דברים זה ובהעדר טיפול, הרי שיש לתת משקל נוסף לשיקולי מניעה והרתעה, בפרט כאשר בעיית השליטה הכעסים אשר עומדת בבסיס רבות מהסתבכויותיו נותרה ללא מענה. כך גם יש ליתן משקל לשיקולי הרתעת הרבים בשים לב לנפוצות העבירות בכגון דא.

סוף דבר, מכל המקובץ לעיל, הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. עשרה חודשים מאסר בפועל, שיימנו מיום מעצרו, 29.8.15;
- ב. ארבעה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות אלימות מסוג עוון;
- ד. שמונה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות אלימות מסוג פשע;
- ה. 2,500 ₪ פיצוי למתלונן, מר א ש, ת"ז ***. הפיצוי ישולם בחמישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 01.08.16;

ניתן צו כללי למוצגים, ליחידה החוקרת - להשמיד, לחלט, להשיב לבעלים, לפי שיקול דעת.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום, י"ט בניסן התשע"ו, 27/4/2016, במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט